

Co prospěje tetřevovi? Třináct profesorů asi stěží.

Nemusíme být ptačí psychologové a pomazaní ornitologové abychom vzpomněli na poučku: ochranu organismů zajistíme v prvé řadě ochranou jejich biotopu, neřku-li ekosystému, jehož jsou součástí. Teprve potom můžeme hovořit o ochraně před nadměrnou predací, rušením apod. Problém je nyní v tom, zda vhodným biotopem je rozvolněný smrkový les v montánním stupni, s výskytem mýtin, hojnou pokryvností borůvky a výskytem mraveniště nebo DIVOČINA, vzniklá nezasahováním. Třeba dodat, s převažujícími porosty třtiny, mrtvým dřevem a počínajícím zmlazením smrku, posléze houstnoucí mlazinou a konečně opět víceméně jednověkou a pro tetřeva neobyvatelnou, zapojenou smrčinou. Snad i laik selským rozumem pochopí, že zde tetřev nenalezne úkryt před predátory, nemá kde hřadovat, tokat a hlavně-nemá se čím živit. Nemá plody borůvek, rostlinnou a hlavně živočišnou potravu, což je osudové hlavně pro mláďata. Řadíme ho mezi kury hrabavé, je to LESNÍ KUR a jakákoli slovní ekvilibristika o tom, že tetřev potřebuje DIVOKOU PŘÍRODU, na věci nic nezmění. Zastánci nezasahování mohou použít tetřeva, jako maskota jen stěží a nepomůže ani 13 profesorů. Navíc, tetřeva a další zvláště chráněné ptáky hnízdící v dutinách starých vyhnílych stromů, můžeme považovat za indikátory přirozenosti ekosystémů, chráněných podle NATURA 2000.

Zastánci NEZASAHOVÁNÍ často a rádi používají ve svých propagačních materiálech fotky nebo pérovky romantických výsečí pralesa se změtí vývrátů, věkovitých stromů a s nárosty smrků. Tak to ale v uhynulém lese na Šumavě nevypadá. Schází tam právě ty věkovité, živé smrky (např. uhynulé torzo smrku 599 let starého, které našel např. Hubený (2011) u Plešného jezera) a to nelze zastáncům DIVOČINY zapomenout. Je to jakoby v Praze někdo bořil středověké památky, tu zbořil kus Karlova mostu, tam uloupl něco z orloje. Hodnoty Šumavské přírody se vyvíjely mnoho století, i když v poslední době ovlivněné člověkem. Nelze nyní přijít a prohlásit, že vše bude jinak, začneme od začátku a necháme tvořit PŘÍRODU. Kdyby se režim nezasahování provozoval dále, opravdu by se místo smrčin v hřebenových polohách, ale i níže na lokalitách managementového režimu nezasahování, objevil pouze uhynulý les, neobyvatelný pro tetřeva a další zvláště chráněné ptáky, sovy a šplhavce, kteří zde po mnoho desetiletí nenaleznou příležitost ke hnízdění ve starých, doupných stromech. To, že se nyní populace tetřeva rozrůstá, jak tvrdí někteří ornitologové, lze jen obtížně objektivizovat, ale je možno připustit. Není to ale proto, že hyne les. Patrně je to důsledkem vzniku drobných pasek po kůrovcové těžbě a rozčlenění zapojeného lesa, popřípadě v důsledku delšího ekotonu – okrajů lesa. To vše spolu se zachovaným lesním prostředím znamená, že jsou zde tetřevi chráněni před nepřízní počasí, chladem, deště, že zde mohou hrabat a hledat potravu, nacházejí zde mraveniště – zásadní potravní zdroj pro mláďata. Tady také mají úkryty a jsou chráněni před predátory a rušením. Každý si asi dovede představit, že zvíře, včetně tetřeva, jenž jako kur přece jen neoplývá přemírou citlivosti na hluk a rušení, bude asi reagovat na tyto podněty jinak v lese bez podrostu a průhledem na sto metrů, než v lese prorostlém různě starými stromy a s mýtinami, kde není vidět dále než na deset, dvacet metrů.

Ano, tetřev a další, výše zmínění ptáci si nepochybně zaslouží vysoký stupeň ochrany. Patrně by to ale měl být způsob „druhové ochrany“, kdy se chráněnému druhu pokoušíme přednostně zajistit optimální podmínky pro jeho existenci, reprodukci a nezapomeňme, v případě tetřeva speciálně, ochranu před predací, např. potlačením početnosti predátorů, kteří, podle literárních pramenů, již ve stadiu vajec a mlád'at likvidují více než 90% jedinců. O tom necht' se vede diskuse a tetřev se nevyužívá jako maskot pro prosazení podivného paradigma NEZASAHOVÁNÍ na Šumavě.

Prof. Ing. Radomír Mrkva, CSc., emeritní profesor Mendelovy university v Brně, FLD, ústav ochrany lesa a myslivosti